

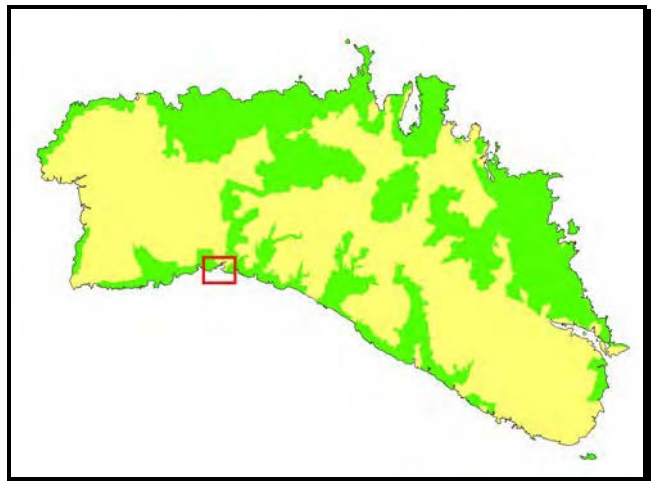
Fitxa 35

CALA GALDANA

DADES GEOGRÀFIQUES I FÍSiques:

Municipi: Ferreries.
Altres topònims: Santa Galdana.
Àrees urbanes associades: cala Galdana.
Accés: rodat des de la carretera Me-2, que connecta Ferreries i cala Galdana.
Orientació de la platja: sud-oest.
Superfície de la platja: 14.000 m².
Llargada de platja: 500 m.
Amplada mitjana de la platja: 30 m.
Grau de freqüentació de la platja: alt, en temporada alta.
Geologia de l'entorn: plataforma carbonatada del Miocè superior, formada per calcàries blanques.

Composició del sediment: d'origen carbonatat orgànic (+90%), amb alta proporció de gra fi i color blanc.
Espai natural protegit: no està inclosa dins cap espai natural protegit.

SERVEIS DE PLATJA:

Classificació platges CIM: platja tipus A (urbana).
Distància a l'estacionament: 100 metres.
Servei de socorrisme: disposa de serveis de socorrisme i torre de salvament.
Altres serveis: disposa de servei de lloguers de gandules, para-sols, patins de pedals, piragües i embarcacions de motor. També disposa de servei de dutxes, de quatre serveis de restauració a peu de platja i d'un quiosc de premsa. Al llarg de la superfície de la platja hi ha taules de pícnic públiques. La platja està comunicada mitjançant servei de transport públic amb els nuclis de Ferreries, Ciutadella i Maó.

ENTORN I PAISATGE

Cala Galdana impressiona el visitant per les seves dimensions. La platja, la cala i els penyals que l'envolten superen amb escreix les magnituds habituals de la resta de cales del migjorn de l'illa. Així i tot, això no sorprèn si es té en compte que la cala i la platja són al final del barranc d'Algendar, el més important de l'illa. Pel fons d'aquest hi circula el torrent d'Algendar, que és un dels pocs de Menorca que duu aigua tot l'any. El barranc neix al Pla Verd i va davallant fent ziga-zagues cada cop més encaixades sobre la plataforma del miocè fins a trobar-se amb la mar entre els penya-segats de cala Galdana.

La platja de cala Galdana és extensa i de forma semicircular. Aquesta és al fons d'una cala molt arrecerada gràcies

a la protecció dels penyals de més de 40 m que l'envolten (vegeu foto anterior). Per la banda de llevant, la platja acaba de manera dràstica quan aquesta topa amb la paret vertical del penyal. En canvi, per la banda de ponent la platja topa amb la sortida del torrent d'Algendar, que en aquest darrer tram s'ha canalitzat artificialment per fer-lo navegable parcialment (actualment serveix de petit port esportiu). El final de la platja també el marca un gran promontori rocós damunt el qual hi ha el mirador des Riu, que permet tenir unes bones vistes de la cala (vegeu foto adjacent). Des d'aquest punt surt un pont per a vianants que travessa el torrent i que connecta l'aparcament amb la platja.

Malauradament, el paisatge de la cala i del seu entorn s'ha vist molt alterat per la construcció associada al fenomen turístic. Aquesta cala va ser, per la seva gran bellesa, un dels primers punts d'arribada del turisme en massa a Menorca, i actualment tot el seu entorn està urbanitzat per casetes d'estiueig però també per hotels de dimensions considerables. Així i tot, la platja de cala Galdana, encara avui dia, ofereix un entorn impressionant gràcies als vells pinars que l'envolten desafiant construccions i penyals. De tot això, en podem tenir unes bones vistes des de qualsevol dels tres miradors que hi ha damunt els penya-segats del llevant de la platja.

PLANTES I VEGETACIÓ

Tot i que aquesta platja és una de les més extenses de Menorca, avui dia mostra una de les vegetacions d'arenal més empobrides. Les causes més evidents són l'elevada freqüentació humana que té i les fortes transformacions urbanístiques que ha sofert.

Només en alguns racons dels extrems de la platja s'hi poden veure petits testimonis de l'antiga vegetació dunar. Encara que, en aquest cas, estan formats bàsicament per espècies nitròfiles amants de les alteracions: el trèvol mascle (*Lotus cytisoides*), el cornicelis (*Plantago coronopus*) o l'espina-della (*Salsola kali*). Altres espècies més típiques, com el lliri de platja (*Pancremium maritimum*), pràcticament han desaparegut.

Com en altres casos, l'antropització del medi pot afavorir la presència d'altres amenaces, com per exemple, les plantes invasores. A la banda de ponent, vora el torrent, a l'estiu es pot veure una espessa catifa de gespa verda formada per la gramínia americana *Paspalum vaginatum*, una espècie invasora que competeix activament amb la flora autòctona (vegeu foto anterior).

La vegetació que serà més evident per al visitant i que aquest més agrairà són els pins que creixen damunt l'arena de la platja (vegeu foto anterior). Els exemplars més vells tenen un origen natural, encara que han estat afavorits per l'home. Els més joves, en canvi, corresponen a plantacions realitzades més recentment per tal d'oferir ombra als banyistes.

ANIMALS

A causa de l'alta freqüentació humana, en aquesta platja serà difícil l'observació d'animals silvestres. Tot i així, segurament es podrà veure algun exemplar de sargantana italiana (*Podarcis sicula*) per les roques del voltant. També es podran observar algunes aus de bosc que acostumen a aparèixer a les zones urbanes o enjardinades, com ara el pardal comú (*Passer domesticus*), la primavera (*Parus major*) o el busqueret de capell (*Sylvia atricapilla*).

Als forats dels penya-segats marins com els de cala Galdana o als encarats directament a mar oberta hi crien diverses espècies d'aus com ara el colom salvatge (*Columba livia*), o, més escàs, el falcó (*Falco peregrinus*).

Però, l'au que de ben segur es podrà observar des de la platja estant és la gavina camagroga (*Larus michahellis*), l'au marina més abundant a Menorca i que, actualment, es pot observar no només a la costa, sinó per l'interior de l'illa sobrevolant el camp i els nuclis urbans. Aquesta au ha augmentat molt les seves poblacions els darrers anys, ja que s'ha sabut adaptar a la presència humana i ha après a aprofitar els recursos que la societat "d'un sol ús" li proporcionen.

DINS LA MAR

La major part del fons de cala Galdana és sorrenc i només als marges de la cala hi ha fons rocós amb posidònia.

Als marges és abundant l'alga vermella *Corallina elongata*, que sol viure a llocs més aviat ombrívols com, per exemple, davall d'elevats penya-segats, com és el cas de cala Galdana. Altres algues que creixen en aquest entorn són *Colpomenia sinuosa* (alga bruna amb forma esfèrica abonyegada i d'un color groguenc una mica transparent) (vegeu foto adjacent), algues del grup de les Dictyotals (algues brunes amb un tal·lus laminar normalment dividit dicotòmicament), *Asparagopsis taxiformis* (alga vermella d'origen tropical introduïda a les nostres aigües des dels anys vuitanta).

Prop de la desembocadura del torrent d'Algendar s'hi poden veure abundants pitjallides (*Patella sp.*) (mol·luscs amb forma cònica aplanada que viuen enganxats a la roca), i també poblaments de l'alga verda oportunista *Enteromorpha intestinalis*.

HISTÒRIA I SINGULARITATS

Els darrers anys, la zona del torrent (o del riu, com se sol dir) ha viscut reformes importants. Entre altres obres de millora, s'ha construït un pont nou que comunica una i altra banda del torrent, s'han organitzat tota una sèrie de zones d'aparcament a la part més interior i s'ha ordenat l'ancoratge d'embarcacions a la desembocadura, amb l'adequació d'un petit port esportiu (vegeu foto adjacent).

